Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 40112-/20-051-11/39
Podgorica, 28.07.2020. godine

KONAČNI IZVJEŠTAJ
KONTROLNE REVIZIJE
OPŠTINE KOLAŠIN

Podgorica, jul 2020. godine

S A D R Ž A J

DIO I – OPŠTI DIO....3

1. Pravni osnov 3
2. Opšti podaci o subjektu revizije.... 3
3. Vrsta, predmet i cilj revizije 4
4. Metode i tehnike revizije.... 4

DIO II - UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE....5

1. Preporuka 1 5
2. Preporuka 2....6
3. Preporuka 3....7
4. Preporuka 4....8
5. Preporuka 5....9
6. Preporuka 6....10
7. Preporuka 7....10
8. Preporuka 8....11
9. Preporuka 9....12
10. Preporuka 10....13
11. Preporuka 11....14
12. Preporuka 12....15
13. Preporuka 13....15
14. Preporuka 14....16
15. Preporuka 15....18
16. Preporuka 16....18
17. Preporuka 17....19
18. Preporuka 18....21
19. Preporuka 19....21
20. Preporuka 20....22
21. Preporuka 21....22
22. Preporuka 22....24
23. Preporuka drugom državnom organu....26

DIO III - OCJENA UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA....27

DIO I – OPŠTI DIO

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje Kontrolne revizije realizacije preporuka iz Izvještaja Završnog računa budžeta Opštine Kolašin za 2017. godinu br: 40112-051-532/45 od 14.09.2018. godine, sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 ("Sl.list CG", br. 01/07, 038/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: („Sl. list RCG", br. 28/04, 27/06, 78/06 i "Sl.list CG" br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2020. godinu, interno br. 06-357/19 od 30.12.2019. godine;
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma br. 40112/20-051-11/2 od 21.02.2020. godine.

Kontrolna revizija Opštine Kolašin vršiće se u skladu sa:

- Poslovnikom o radu Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI)

2. Opšti podaci o subjektu revizije

Opština Kolašin (u daljem tekstu: Opština) funkcioniše u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o državnoj imovini i Statutom Opštine Kolašin.

Organi Opštine su Skupština Opštine i Predsjednik Opštine.

Skupštinu opštine čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine u skladu sa čl. 44. Zakona o lokalnoj samoupravi. Broj odbornika u Skupštini utvrđuje se posebnom odlukom. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (čl. 45 - čl. 52) i Statutom Opštine Kolašin (čl. 37 - čl. 78).

Predsjednik Opštine, je izvršni organ Opštine, biraju ga građani na period od pet godina i njegov rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (čl. 56 - čl. 67) i Statutom Opštine Kolašin (čl. 79 - čl. 93). Predsjednik Opštine predstavlja i zastupa Opštinu.

Za vršenje poslova uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave, direkcije i biroi). Organe lokalne uprave obrazuje predsjednik Opštine. Shodno Odluci o organizaciji i načinu rada lokalne uprave opštine Kolašin za obavljanje poslova lokalne uprave obrazovano je 10 organa lokalne uprave i to: četiri sekretarijata, četiri stručne službe i dvije posebne službe i to:
Sekretarijati su:

1. Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj;
2. Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj;
3. Sekretarijat za zaštitu životne sredine;
4. Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja.

Stručne službe su:

1. Služba Skupštine
2. Služba predsjednika Opštine;

3. Služba glavnog administratora;
4. Služba menadžera;

Posebne službe su:
1. Služba komunalne policije i
2. Služba zaštite i spašavanja

Prema pregledu broja zaposlenih u organima lokalne uprave dostavljenom od Opštine, ukupan broj zaposlenih službenika i namještenika u Opštini Kolašin, privrednim društvima i ustanovama čiji je osnivač Opština na 31.03.2020. godine iznosio je 162 i prikazan je u sljedećoj tabeli:

BROJ ZAPOSLENIH U OPŠTINI KOLAŠIN, PRIVREDNIM DRUŠTVIMA I USTANOVAMA ČIJI JE OSNIVAČ OPŠTINA NA DAN 31.03.2020. GODINE	
Organi lokalne uprave (ukupno)	**93**
1. Opština Kolašin	76
2. Služba zaštite	17
Javne ustanove čiji je osnivač opština (ukupno)	**15**
1. JU Centar za kulturu	10
2. Turistička organizacija	5
Privredna društva čiji je osnivač opština (ukupno)	**54**
1. D.O.O. "Komunalno"	28
1. D.O.O. "Vodovod i kanlizacija"	26
Ukupan broj zaposlenih	**162**

Sjedište Opštine je u Kolašinu, Buda Tomovića bb.

Opštinu predstavlja i zastupa Predsjednik Opštine Milosav Bulatović.

3. Vrsta, predmet i cilj revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI će u opštini Kolašin izvršiti Kontrolnu reviziju. Predmet revizije je:

- Kontrola realizacije preporuka sadržanih u konačnom Izvještaju o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Kolašin za 2017. godinu, DRI broj: 40112/18-051-532/45 od 14.09.2018. godine;

Cilj kontrolne revizije je provjeriti aktivnosti subjekta revizije i sprovedene radnje na realizaciji datih preporuka i utvrditi u kojoj mjeri su realizovane preporuke i da li su identifikovane nepravilnosti otklonjene.

4. Metode i tehnike revizije

Revizija uključuje ispitivanje dokaza na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije date u izvještaju o ispunjenju preporuka. Dokazi revizora, prikupljani su iz izvornih dokumenata iz evidencije Opštine kao i dodatnih informacija iz drugih izvora.

DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. Preporuka 1

Nalaz DRI: Opština je račun 7 – Primici iskazala u iznosu od 1.574.848,64€ umjesto u iznosu od 1.495.108,96€. Do netačnog iskazivanja prihoda došlo je zbog uključivanja iznosa od 78.448,69€ na računu 732 - Sredstva prenesena iz prethodne godine, koja se prilikom izračunavanja finansijskog rezultata ne uključuju u prihode, jer se radi o sredstvima prenesenim iz prethodne godine.
Na osnovu navedenog izvršeno je umanjenje računa 732 – Sredstva prenesena iz prethodne godine za iznos od 78.448,69€ i njegovo svođenje na 0,00€

Opština je račun 4 – Izdaci iskazala u iznosu od 2.127.045,59€ umjesto u iznosu od 1.927.045,59€. Do netačnog iskazivanja rashoda došlo je zbog uključivanja iznosa od 200.000,00€ koje se odnose na račun 4612 pozajmice i krediti i koja se prilikom izračunavanja finansijskog rezultata ne uključuje u izdatke.
Na osnovu navedenog izvršeno je umanjenje računa 4 - Izdaci za iznos od 200.000,00€.

Na računu - 711 lokalni porez knjiženi su prihodi u iznosu od 1.290,99€ za koje je u toku godine sa računa 419 – ostali izdaci izvršen povraćaj jer se radilo o preplati poreza od strane dva poreska obveznika. Navedeni iznos nije trebalo evidentirati kao trošak već je trebalo izvršiti storniranje ostvarenih prihoda i rashoda u iznosu 1.290,99€.
Na osnovu navedenog izvršeno je umanjenje računa 7117 – Lokalni porez i računa 4199 – Ostali izdaci za iznos od 1.290,99€.

Opština je dospjele obaveze za kamate po kreditima u iznosu od 17.267,62€ evidentirala na računu 461 - Otplata duga umjesto na računu 416 - Kamate.
Na osnovu navedenog izvršeno je uvećanje računa 416 – Kamate i umanjenje računa 461 – Otplata duga u iznosu od po 17.267,62€.

Nakon korekcija utvrđenih revizijom, suficit Opštine za 2017. godinu potrebno je iskazati u iznosu od 466.922,74€, odnosno uvećati za iznos od 136.783,69€ u odnosu na podatke koji su iskazani u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa MRS – JS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstvene procjene i greške izvrši ispravku u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština će u skladu sa MRS - JS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstve procjene i greške izvršiti ispravku u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu, prije njegovog usvajanja na Skupštini opštine.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da Opština nije postupila u skladu sa MRS - JS 3 Računovodstvene politike, promjene i greške i nije izvršila ispravke u finansijskim Izvještajima za 2017. godinu, jer nije donijela Odluku o usvajanju Završnog računa Budžeta opštine Kolašin za 2017. godine.
Revizijom je takođe utvrđeno da je Opština, prilikom sastavljanja Završnog računa budžeta Opštine Kolašin za 2018. godinu, korigovala početna stanja i Odluku o usvajanju Završnog računa Budžeta opštine Kolašin za 2018. godinu donijela 17.06.2019. godine i objavila je u „Sl. list CG – opštinski propisi“ br: 24/19 od 26.06.2019. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 1 nije realizovana**.

2. Preporuka 2

Nalaz DRI: Shodno članu 2 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Opština je bila dužna da uspostavi sistem unutrašnjih finansijskih kontrola, odnosno finansijsko upravljanje i kontrole i unutrašnju reviziju, koje treba da obuhvate sve finansijske i druge aktivnosti u poslovanju opštine. Istim Zakonom (član 13, stav 1, tačka 12) određena je obaveza uvođenja internih pravila i procedura, smjernica i uputstava. Opština nije, u skladu sa članom 14 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, odredila lice koje je zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola (FMC menadžer).

Preporuka: **Opština treba da u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola uspostavi sistem unutrašnjih finansijskih kontrola na način da: odredi lice koje će biti zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola – FMC menadžera, da donese plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola, da donese knjigu internih pravila i procedura, identifikuje i procijeni rizike i odredi lice koje će biti zaduženo za upravljanje rizicima.**

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: FMC menadžer je određen Rješenjem predsjednika Opštine br. 02-227, od 21.01.2019. godine. U toku su aktivnosti na izradi Plana za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola. U vezi sa donošenjem knjige internih pravila i procedura izrađena su sledeća interna uputstva koja su dostupna na sajtu Opštine www.opstinakolasin.me:

1. Uputstvo za evidenciju kontrola i plaćanje ulaznih faktura u Opštini
2. Uputstvo za korišćenje mobilnih telefona
3. Uputstvo za izradu nacrta Odluke o budžetu opštine Kolašin
4. Uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju u opštini Kolašin
5. Uputstvo za ostvarivanje prava za nadoknadu troškova službenih putovanja
6. Uputstvo za upravljanje informacijama na web sajtu Opštine
7. Uputstvo o načinu i uslovima korišćenja službenih vozila

Ostala interna uputstva su u fazi pripreme.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je u 2019. godini, radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, donijela niz internih uputstava u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018). Predsjednik Opštine je shodno članu 7 Zakona donio Rješenje o određivanju lica zaduženog za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u opštini Kolašin[1] koje je odgovorno za pripremu i sprovođenje Plana za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u Opštini, saradnju sa Centralnom jedinicom za harmonizaciju Ministarstva finansija, pripremu godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontrolama. U decembru 2019. godine uspostavljen je Registar rizika opštine Kolašin (br. 02-7060/3 od 21.12.2019. godine) kojim su definisani misija, vizija, ciljevi Opštine, organizaciona struktura i mjere upravljanja rizicima na nivou Opštine. U svim organizacionim jedinicama definisani su rizici, pristupi upravljanju rizicima i mjere za smanjenje i eventualno otklanjanje istih. Nakon uspostavljanja Registra rizika, donešen je Plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola u opštini Kolašin (Br 04-827 od 12.02.2020. godine). U Planu su navedene planirane aktivnosti u vezi nalaza i preporuka Državne revizorske institucije i daljeg unapređeneja upravljanja i kontrola. Shodno članu 18 Zakona rukovodilac subjekta je Ministarstvu finansija dostavio Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola za 2019. godinu, do 15. februara tekuće za prethodnu godinu (br. 02-902 od 14.02.2019. godine). Pored internih procedura navedenih u Izvještaju o realizaciji preporuka, u Opštini postoje:

1. Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju u Opštini Kolašin[2]
2. Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada u Opštini Kolašin[3]

[1] Br 02-227 od 21.01.2019. godine
[2] Br 02-971 od 18.02.2020.godine
[3] Br 02-1010 od 18.02.2020.godine

3. Pravilnik o sprovodjenju postupka javne nabavke neposrednim sporazumom[4]
4. Uputstvo o načinu pripreme i dostavljanja materijala predsjedniku/ci Opštine[5]
5. Pravilnik za postupanje Opštine Kolašin prilikom sprovođenja postupka nabavke male vrijednosti[6]
6. Pravilnik za postupanje Opštine Kolašin prilikom sprovođenja postupka hitnih nabavki[7]

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 2. realizovana**.

3. Preporuka 3

Nalaz DRI: Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave („ Sl.list Crne Gore - OP, br. 46/15 i 11/16), član 41, određeno je da se u službi Predsjednika Opštine, za poslove unutrašnje revizije može imenovati unutrašnji revizor, što nije u skladu sa članom 18 Zakona o sistemu unutrašnjih finanasijskih kontrola u javnom sektoru i članom 4 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru. Opština nije imenovala unutrašnjeg revizora, nije uspostavila posebnu službu za unutrašnju reviziju, a unutrašnja revizija nije vršena ni od strane jedinice unutrašnje revizije drugog subjekta na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija.

Preporuka: Opština treba da, u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, uspostavi unutrašnju reviziju organizovanjem posebne organizacione jedinice ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice unutrašnje revizije drugog subjekta na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Preporuka je izvršena na način što je Opština potpisala Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije opštini Tivat br. 02-447 od 31.01.2019. godine, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija br. 0519255/2 od 04.12.2018. godine.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je zbog nedostatka odgovarajućeg kadra za formiranje organizacione jedinice za unutrašnju reviziju, u 2019. godini potpisala Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije Službi za unutrašnju reviziju opštine Tivat uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija. Sporazumom su definisani uslovi za obavljanje revizije i dužnosti Službe za unutrašnju reviziju. Na prijedlog rukovodioca Službe za unutrašnju reviziju, predsjednik Opštine je potpisao Povelju unutrašnje revizije (Br 02-4083 od 26.07.2019. godine) u kojoj su istaknuti svrha i misija unutrašnje revizije, njena nezavisnost i objektivnost, predmeti aktivnosti unutrašnje revizije i odgovornosti predsjednika Opštine i rukovodioca Službe za unutrašnju reviziju.

Tokom 2019. godine unutrašnja revizija se upoznala sa izvještajem Državne revizorske institucije i datim preporukama, organizacionom strukturom opštine Kolašin i bavila se sagledavanjem stanja i načina funkcionisanja Opštine kroz postojeći sistem unutrašnjih kontrola i učestvovala, u izradi procedura. Sproveden je Upitnik za potrebe izrade plana rada službe za unutrašnju reviziju, pri čemu su sve organizacione jedinice dostavile svoje podatke gdje su navedeni osnovni poslovni procesi, struktura organizacione jedinice, kadrovska pitanja, budžet i potrebe za što efikasnije obavljanje poslovnih aktivnosti. Nakon održanog sastanka sa predsjednikom i svim starješinama organa, dogovorena je dinamika rada, počevši od izrade Registra rizika, identifikacije procesa koji se odvijaju u Opštini i pravnim licima čiji je osnivač Opština. Shodno članu 29 Zakona rukovodilac subjekta je dostavio Ministarstvu finansija Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2019. godinu[8]. Obzirom da je u drugoj polovini 2019. godine jedinica za unutrašnju reviziju otpočela sa radom, nije urađen godišnji plan i pojedinačne revizije za prošlu godinu, već je planirano da se sa vršenjem revizija krene u 2020. godini.

[4] Br 02-51772 od 09.03.2017.godine
[5] Br 02-662 od 07.03.2019.godine
[6] Br 02-3146 od 15.09.2017.godine
[7] Br 02-3147 od 15.09.2017.godine
[8] Br 02-957 od 17.02.2020. godine

Međutim, u skladu sa čl. 17 Zakona o upravljanju i unutrašnjim finansijskim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG" br. 75/18) koji je stupio na snagu 01.12.2018. godine određeno je da je radi procjene efektivnosti funkcionisanja i obezbjeđenja pravovremenog ažuriranja upravljanja i kontrola rukovodilac subjekta dužan da obezbijedi redovno praćenje i procjenu upravljanja i kontrola.
Praćenje i procjena obavlja se stalnim praćenjem, samoprocjenom, kao i ocjenom unutrašnje revizije, koja treba da otpočne sa vršenjem revizija na osnovu plana usklađenog sa prioritetima Opštine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 3. djelimično realizovana.**

4. Preporuka 4

Nalaz DRI: Shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl .list Crne Gore", br. 23/14), Opština je dužna da popuni i dostavi propisane finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, najkasnije do kraja februara tekuće godine za predhodnu godinu, na obrascima:

- Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija,
- Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija,
- Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama,
- Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji.

Opština Kolašin je navedene izvještaje dostavila Ministarstvu finansija elektronskim putem 27.06.2018. godine. Takođe, utvrđeno je da javne ustanove i javna preduzeća čiji je osnivač Opština ne dostavljaju kvartalne i godišnje finansijske izvještaje na obrascima 3 - Izvještaj o novčanim tokovima III i 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave na propisan način sačinjava i podnosi finansijske izvještaje Ministarstvu finansija na propisanim obrascima (1, 2, 5 i 7). Takođe, Opština treba da obezbijedi da javne ustanove i javna preduzeća, čiji je osnivač Opština, dostavljaju Opštini finansijske izvještaje na propisanim obrascima (3 i 5).

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Na propisan način dostavljeni su svi izvještaji Ministarstvu finansija za IV kvartal 2018. godine. Proslijeđen je dopis 21.01.2019. godine sa pratećim obrascima JU Centar za kulturu, LTO, Komunalno doo i Vodovod i kanalizacija doo, o potrebi dostavljanja kvartalnih izvještaja sekretarijatu za finansije, imovinu i ekonomski razvoj.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Shodno čl. 3 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Sl.list CG" br. 023/14 i 071/19), Sekretarijat za finansije imovinu i ekonomski razvoj dostavio je Ministarstvu finansija:

- Finansijske izvještaje za I kvartal 2020. godine na obrascima 1, 2, 5 i 7 (Dopis br: 04-2078 od 14.04.2020. godine),
- Finansijske izvještaje za II kvartal 2020. godine na propisanim obrascima 1, 2, 5 i 7 (Dopis br: 04-3830 od 06.07.2020. godine).

Javne ustanove i javna preduzeća čiji je osnivač Opština, dostavile su Opštini finansijske izvještaje na propisanim obrascima (3 i 5), za I i II kvartal 2020. godine.

- D.O.O."Komunalno" Kolašin, za I kvartal 10.04.020. godine, a za II kvartal 10.07.2020. godine;
- „Turistička organizacija" Kolašin, za I kvartal 10.04.2020. godine, a za II kvartal 09.07.2020. godine;
- JU „Centar za kulturu" Kolašin, za I kvartal 08.04.2020. godine, za II kvartal 08.07.2020.godine.
- D.O.O."Vodovod i kanalizacije", za I kvartal 16.04.2020. godine, a za II kvartal od 10.07.2020. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 4. realizovana.**

5. Preporuka 5

Nalaz DRI: Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave (tačka 29) određeno je da se novac sa konsolidovanog računa trezora može isplatiti samo ako službenik za odobravanje odobri rezervaciju sredstava Budžeta Opštine (Zahtjev za ovlašćivanje ugovorene obaveze - obrazac br. 4), odnosno potrošnju budžetskih sredstava za potrošačku jedinicu (Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu - obrazac br. 2). Revizijom je utvrđeno da se plaćanja sa konsolidovanog računa opštine Kolašin ne vrše u skladu sa Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave, odnosno u prilogu plaćenih računa ne postoje navedeni Zahtjevi. Plaćanja se vrše na osnovu dostavljene dokumentacije (računi, odluke, zaključci...) i na osnovu usmenog naloga Sekretara za finansije. Revizijom izdataka utvrđeno je da značajan dio dokumentacije na osnovu koje su vršene isplate, u prvom redu fakture, nijesu zavedene na arhivi opštine.

Preporuka: Opština treba da izvrši usklađivanje Uputstva o radu trezora sa promjenom zakonskih i podzakonskih propisa i da se pridržava odredbi Uputstva, posebno u dijelu raspoređivanja službenika za finansije, odobravanja, dinamike i kontrole potrošnje budžetskih sredstava. Opština treba da u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave („Sl. list CG", br. 51/11 i 18/18), poslove prijema, evidentiranja i otpremanja akata vrši u pisarnici, odnosno arhivi opštine.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Ministarstvo finansija je donijelo Uputstvo o radu trezora za sve lokalne samouprave ("Sl. List Crne Gore" br. 15/19), koje će u narednom periodu biti implementirano. Raspoređivanje službenika u Sekretarijatu za finansije, imovinu i ekonomski razvoj biće izvršeno na osnovu novog Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta br. 04-2126 od 19.04.2019. godine. Poslovi prijema, evidentiranja i otpremanja akata vrše se u pisarnici, odnosno arhivi Opštine.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je u 2019. godini postupala u skladu sa starim Uputstvu o radu trezora lokalne samouprave, shodno tačci 29, kojom je određeno da se novac sa konsolidovanog računa trezora može isplatiti samo ako službenik za odobravanje odobri rezervaciju sredstava Budžeta Opštine (Zahtjev za ovlašćivanje ugovorene obaveze - obrazac br. 4), odnosno potrošnju budžetskih sredstava za potrošačku jedinicu (Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu - obrazac br. 2).
Ministarstvo finansija je 08.03.2019. godine donijelo Uputstvo o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave ("Sl. List CG" br. 15/19), sa primjenom od 16.03.2019. godine, koje je obavezno za sve jedinice lokalnih samouprava. Uvidom u dokumentaciju za 2019. godinu, nakon 16.03.2019. godine, utvrđeno je da Opština nije postupala shodno novom Uputstvu o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave, odnosno u skladu sa tačkom 73 i 74, kojima je predviđeno da sve faze kontrole izdataka moraju biti dokumentovane validnom dokumentacijom sa popunjenim obrascom br. 4 - Zahtjev za plaćanje, koji su potrošačke jedinice dužne da koriste za sva plaćanja koja se vrše sa konsolidovanog računa trezora.

Revizijom izdataka utvrđeno je da je Opština u 2019. godini, u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave („Sl. list CG", br. 51/11 i 18/18), izvršavala poslove prijema, evidentiranja dokumentacije na osnovu koje se vršene isplate i otpremanja akata u pisarnici, odnosno arhivi opštine. Takođe, utvrđeno je da je na osnovu člana 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, predsjednik Opštine donio Interno Uputstvo za evidenciju kontrolu i plaćanje ulaznih faktura u Opštini Kolašin, br. 02-924 od 25.02.2019. godine.
Opština je sa primjenom Uputstva za o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave otpočela od 01.01.2020. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 5. realizovana.**

6. Preporuka 6

Nalaz DRI: Prilikom donošenja Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Budžetu Opštine Kolašin nije pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo budžetskog gotovinskog suficita. Članom 45 Zakona o finansiranju lokalne samouprave predviđeno je da: "U slučajevima kada tokom fiskalne godine dođe do smanjenja planiranih prihoda ili povećanja planiranih rashoda vrši se izmjena budžeta po postupku propisanom za njegovo donošenje". Članom 35 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, prije usvajanja predloga odluke o budžetu opštine, nadležni organ opštine pribavlja mišljenje Ministarstva finansija.

Preporuka: Opština treba da u slučajevima rebalansa Budžeta postupa u skladu sa čl. 45 Zakona o finansiranju lokalne samouprave i čl. 35. Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i prije usvajanja rebalansa budžeta obavezno pribavlja mišljenje Ministarstva finansija.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština je prilikom usvajanja Odluke o izmjenama i dopunama odluke o budžetu za 2018. godinu prethodno pribavila mišljenje Ministarstva finansija br. 13-19145/1 od 07.12.2018. godine. Takođe Opština je dobila pozitivno Mišljenje na predlog Odluke o budžetu za 2019. godinu br. 03-1362/1 od 22.01.2019. godine.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Skupština opštine Kolašin je shodno članu 30 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, na sjednici održanoj 28.12.2018. godine, donijela Odluku o privremenom finansiranju Opštine Kolašin za period januar-mart 2019. godine ("Sl.list CG-opštinski propisi" br. 051/18 od 29.12.2018.) Opština je 12.02.2019. godine dostavila Nacrt Odluke o Budžetu Opštine Kolašin za 2019. godinu, Ministarstvu finansija koje je 14.02.2019. godine dostavilo Mišljenje o saglasnosti sa Nacrtom Odluke o budžetu Opštine Kolašin za 2019. godinu, nakon čega je Skupština Opštine Kolašin, na sjednici održanoj **28.03.2019.godine** ,donijela Odluku o Budžetu Opštine Kolašin za 2019. godinu.

Nacrt Odluke o budžetu Opštine Kolašin za 2020. godinu broj: 04-6598/3 je dana 20.11.2019. godine dostavljen na mišljenje Ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija je dana 27.11.2019. godine dostavilo Opštini, Mišljenje br: 13-18540/1 kojim je saglasno sa Nacrtom Odluke o budžetu Opštine Kolašin za 2020. godinu.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 6. realizovana.**

7. Preporuka 7

Nalaz DRI: Predlog Odluke o završnom računu Budžeta Opštine Kolašin za 2017. godinu nije dostavljen Skupštini Opštine u roku propisanom čl. 56 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, odnosno do kraja maja tekuće godine. Predlog završnog računa budžeta, dostavljen je Državnoj revizorskoj instituciji nakon završetka terenskog rada 02.07.2018. godine elektronskim putem.

Preporuka: Opština treba da, u skladu sa čl. 56 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Predlog Odluke o završnom računu budžeta dostavlja u propisanoj formi i u propisanim rokovima Skupštini Opštine do kraja maja tekuće godine.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština će Predlog Odluke o završnom računu budžeta za 2018. godinu dostaviti u propisanoj formi i u propisanim rokovima Skupštini opštine do kraja maja 2019. godine. Završni račun je pripremljen i izvršen je izbor eksternog revizora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Nakon dobijanja revizorskog izvještaja, Odluka o završnom računu će biti dostavljena Skupštini na usvajanje.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Sekretarijat za finansije imovinu i ekonomski razvoj pripremio je Predlog odluke o usvajanju Završnog računa budžeta Opštine Kolašin za 2018. godine br: 04-2822 od 31.05.2019. godine. Uz Predlog odluke o usvajanju Završnog računa budžeta dostavljen je i Izvještaj eksternog revizora br: 04-2791 od 30.05.2019. godine.

Na osnovu zakonskih i statutarnih ovlašćenja, Skupština Opštine Kolašin je na sjednici održanoj dana 17.06.2019. godine donijela Odluku o usvajanju Završnog računa Budžeta opštine Kolašin za 2018. godinu i objavila je 26.06.2019. godine ("Sl.list CG – opštinski propisi " br. 024/19).

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **preporuka 7 realizovana.**

8. Preporuka 8

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđeno da je Opština tokom 2013. godine, radi obezbeđenja svojih potraživanja po osnovu poreza na nepokretnosti izvršila upis hipoteke na **zemljištu** za **dva pravna lica** u vrijednosti 81.191,81€ (44.478,89€ i 36.712,92€), kao i da je u međuvremenu došlo do značajnog uvećanja duga, tako da isti na 31.12.2017. godine iznosi **291.829,35€,** a da Opština nije preduzela sve zakonske mjere naplate protiv poreskih obveznika.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima treba obavijestiti hipotekarne dužnike o početku namirenja svog potraživanja vansudskom prodajom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Sekretarijatu za finansije, imovinu i ekonomski razvoj predviđeno je jačanje kadrovskih kapaciteta u dijelu kontrole i naplate lokalnih javnih prihoda. Sistematizovano je radno mjesto poreskog inspektora I. Takođe, sistematizovano je i radno mjesto još jednog samostalnog savjetnika za imovinu. Na taj način stvoriće se kadrovske predpostavke za rješavanje problema bolje naplate i kontrole javnih prihoda.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Tokom 2018. godine poreski dug po osnovu poreza na nepokretnosti je uvećan za 201.139,27€, tako da je na 31.12.2018. godine stanje duga iznosilo 2.391.070,78€[9]. Pregled stanja duga, zaduženje i naplata poreza na nepokretnosti za pravna i fizička lica (objekti i zemljište) u 2019. godini dat je u sljedećoj tabeli:

Porez na nepokretnosti	Stanje duga na 31.12.2018.	Zaduženje u 2019.	Prihodi iz preth.godina naplaćenih u 2019.	Naplaćeno u 2019.	Stanje duga na 31.12.2019.
Pravna lica - zemljište	516.325,53	216.989,98	23.005,44	144.831,97	565.478,10
Pravna lica - objekti	179.251,83	172.874,20		154.455,49	197.670,54
Fizička lica-zemljište	961.482,78	70.309,27		23.810,41	1.007.981,64
Fizička lica-objekti	733.711,54	95.743,54		65.583,51	763.871,57
Ukupno:	**2.390.771,68**	**555.916,99**	**23.005,44**	**388.681,38**	**2.535.001,85**

Tokom 2019. godine poreski dug po osnovu poreza na nepokretnosti je uvećan za 144.230,17€, tako da je na 31.12.2019. godine stanje duga iznosilo 2.535.001,85€

[9] (Izvor podataka: evidencije Opštine)

Opština je tokom 2019. godine pokrenula postupak upisa hipoteka za fizička lica prema 41-nom obvezniku poreza na nepokretnosti, od ukupnog duga u iznosu od 99.617,48€ uplaćeno je 6.459,03€.
Opština je tokom 2019. godine pokrenula postupak upisa hipoteka za pravna lica prema 27 obveznika poreza na nepokretnosti, od ukupnog duga u iznosu od 367.273,71€, od čega su 4 (četiri) pravna lica platila dug u iznosu od 4.462,33€.

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je Opština u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima podnosila zahtjeve za upis hipoteka na nepokretnostima fizičkih i pravnih lica – obveznika poreza na nepokretnost.

Prinudna naplata poreza na nepokretnosti za fizička lica nije rađena izuzev za najveće dužnike, za koje su rađena rješenja o obezbeđenju potraživanja.

Opština je nakon sprovedenih postupaka, od 12.03.2020. godine popunila radno mjesto poreskog inspektora, dok je 22.07.2020. godine popunila i radno mjesto - Viši savjetnik III za lokalne javne prihode, broj:04-3489/13 dana 22.07.2020.godine

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **preporuka 8 djelimično realizovana.**

9. Preporuka 9

Nalaz 9: Revizijom je utvrđeno da je Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno - komunalne poslove uradio Nacrt Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte i Nacrt Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i da su isti upućeni Predsjednici Opštine Kolašin na dalje postupanje, odnosno na prosljeđivanje Ministarstvu održivog razvoja i turizma radi davanja saglasnosti na Nacrte navedenih Odluka. Međutim, isti nijesu proslijeđeni Ministarstvu. Takođe je utvrđeno da je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata do isteka roka za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata nadležnom Sekretarijatu podnijet 631 zahtjev za legalizaciju.

Preporuka 9: Opština treba da u skladu sa obavezama iz čl. 154 i 239 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata dostavi Ministarstvu održivog razvoja i turizma Nacrt Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte i Nacrt Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, radi davanja saglasnosti kako ne bi došlo do zastoja u realizaciji ovog značajnog projekta za ravnomjeran i regionalno uravnotežen prostorni razvoj u skladu sa potrebama društva, privrede i građana.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Nacrti navedenih odluka su pripremljeni i prošli su procedure javne rasprave, nakon čega su dostavljene na saglasnost Ministarstvu održivog razvoja i turizma, koje je imalo na iste određene primjedbe i sugestije. Nakon usaglašavanja sa Ministarstvom, biće utvrđen konačan predlog ovih odluka i iste će biti dostavljene Skupštini opštine na usvajanje.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština Kolašin je 12.03.2019. godine, nakon održane javne rasprave, shodno odredbi člana 164 stav 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata dostavila Ministarstvu održivog razvoja i turizma na saglasnost, Predlog Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je Opštini korigovanu verziju Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte u elektronskoj formi. Opština je postupila po sugestijama Ministarstva i izvršila dopune Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte opštine Kolašin, koja je proslijeđena putem e – maila, na saglasnost dana 06. juna 2019. godine. Međutim, postupak davanja saglasnosti na Odluku je stopiran zbog ukidanja člana 66 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, do pokretanja izmjena i dopuna istog.

Opština Kolašin, je dostavila Ministarstvu održivog razvoja i turizma Predlog Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na saglasnost, shodno odredbi člana 239 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG" br. 64/17, 44/18 i 63/18), zaveden pod broj: 05-849/3 od 12.03.2019.godine. Međutim, i ovaj postupak je prekinut zbog ukidanja člana 66 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Ustavni sud Crne Gore je na sjednici od 29.01.2019. godine, donio je Odluku U-I 13/16, kojom se ukida odredba člana 66 stav 3 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG" br. 51/08, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14).
Ministarstvo održivog razvoja i turizma je shodno članu 181 Zakona o lokalnoj samoupravi, dostavilo Opštini Kolašin Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, na izjašnjenje, jer se istim utvrđuju prava i obaveze za lokalnu samoupravu. Dopis je zaveden pod broj: 02-411 dana 27.01.2020. godine. Predlog Zakona je dostavljen u pisanoj i elektronskoj formi.

Opština nije dostavila Ministarstvu održivog razvoja i turizma izjašnjenje na dostavljeni Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **preporuka 9 djelimično realizovana**.

10. Preporuka 10

Nalaz DRI: Opština je u oktobru 2016. godine, na osnovu Zakona o zaradama u javnom sektoru, donijela Odluku o zaradama zaposlenih u javnom sektoru Opštine Kolašin ("Sl. list CG" br. 43/16 i 54/17). Odlukom su definisani koeficijenti za obračun zarada zaposlenih u organima lokalne uprave, zaposlenim u JU Centar za kulturu, doo Komunalno, doo Vodovod i kanalizacija i zaposlenim u Turističkoj organizaciji Kolašin. Odlukom Ustavnog suda CG U-II br. 28/17 objavljenoj u "Sl. list CG" br. 40/18 od 22.06.2018. godine navedena Odluka je ukinuta jer je donijeta od strane nenadležnog organa i po postupku koji nije propisan za njeno donošenje.

Preporuka: Skupština Opštine treba da, shodno Odluci Ustavnog suda U-II br. 28/17 ("Sl. list CG" br. 40/18), u skladu sa zakonom datim ovlašćenjima donese Odluku o zaradama zaposlenih u javnom sektoru Opštine Kolašin.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Pripremljeni su predlozi Odluke o zaradama lokalnih funkcionera i Odluke o zaradama lokalnih službenika i namještenika i na iste je dobijena saglasnost Ministarstva finansija broj:03-1362/1 od 22.01.2019. godine. Odluke će biti usvojene na prvoj narednoj sjednici SO Kolašin.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Na osnovu člana 38 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/18), člana 23 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 39/18 - odluka US i 42/18), i člana 31 Statuta opštine Kolašin ("Sl. list RCG"- opštinski propisi, br. 34/06 i "Sl. list CG"- opštinski propisi br. 41/10), Skupština opštine Kolašin, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija (br: 03-1362/1 od 22.01.2019. godine), donijela je Odluku o zaradama lokalnih funkcionera opštine Kolašin i Odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika u opštini Kolašin ("Sl. list CG - opštinski propisi", br. 24/19 od 26.06.2019).

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **preporuka 10 realizovana**.

11. Preporuka 11

Nalaz DRI: Dodatak na osnovnu zaradu za radno mjesto Samostalni savjetnik I – Savjetnik Predsjednika Skupštine u visini od 45% osnovne zarade nije u skladu sa čl. 17, 18 i 19 Zakona o zaradama u javnom sektoru. U članu 17 Zakona se navodi da dodatak na osnovnu zaradu zaposlenom za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima može biti određen u visini do 30% osnovne zarade, dok je članom 18 određeno da zaposleni koji radi na specifičnim poslovima u predmetima organizovanog kriminala,

korupcije, pranja novca, terorizma i ratnih zločina ostvaruje pravo na specijalni dodatak. Članom 19 Zakona o zaradama u javnom sektoru određeno je da zaposleni može da ostvari dodatak na zaradu po osnovu čl. 17 i 18 Zakona najviše do 45% visine osnovne zarade. Samostalnom savjetniku I – Savjetnik Predsjednika Skupštine, zarada je uvećana za 45% po osnovu posebnih uslova rada za „vođenje evidencije osnovnih sredstava i opreme, koji su u vlasništvu opštine, za predviđenu kilometražu motornih vozila, potrošnju goriva, kao i kompletan servis i održavanje motornih vozila koji su u vlasništvu opštine“ što nije u skladu sa uslovima predviđenim čl. 18 Zakona.

Preporuka: Opština treba da dodatke na zaradu određuje u skladu sa kriterijumima propisanim čl. 17, 18 i 19 Zakona o zaradama u javnom sektoru.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština prihvata preporuke i ubuduće će dodatke na zaradu određivati u skladu sa kriterijumima propisanim čl. 17, 18 i 19 Zakona o zaradama u javnom sektoru, te u skladu sa novim opštinskim odlukama o zaradama.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je odlukama o zaradama lokalnih funkcionera i lokalnih službenika i namještenika donešenih 26.06.2019. godine uskladila iznos visine dodataka na osnovnu zaradu, shodno članu 17, 18 i 19 Zakona o zaradama u javnom sektoru. Shodno članu 11 i 12 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru[10] zarada zaposlenog sastoji se od osnovne zarade (koja se utvrđuje množenjem koeficijenta predviđenog za grupe i podgrupe u koje je raspoređeno zvanje zaposlenog sa obračunskom vrijednošću koeficijenta koju utvrđuje Vlada Crne Gore (90.00€), posebnog dijela zarade, dodataka na osnovnu zaradu i varijabilnog dijela zarade. Shodno članu 16 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru , visina dodatka po času na osnovnu zaradu (dodatak za rad noću, dodatak za rad u dane državnog ili vjerskog praznika, dodatak za prekovremeni rad i dodatak za dežurstvo i pripravnost) se utvrđuje u iznosima utvrđenim kolektivnim ugovorom. Prema odredbama Opšteg kolektivnog ugovora i Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa ("Sl. list CG", br. 18/15) zarada zaposlenog uvećava se po času najmanje:

- 40% za **rad noću (između 22 sata i 6 sati narednog dana**);
- 150% za rad na dan državnog ili vjerskog praznika;
- 40% za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad).

U slučaju kada je zaposleni ispunio uslove za uvećanje zarade po više osnova iz stava 1 ovog člana, procenti povećanja se sabiraju.

Međutim, obračun dodataka na zarade zaposlenih u toku 2019. godine, nije bio pravilan. Kontrolnom revizijom evidentiran je pogrešan obračun zarada (pogrešno obračunato 8.625 sati noćnog rada, 3.693 sati prekovremenog i 1.159 sati rada praznikom za 2019. godinu) jer se vršio množenjem osnovnog koeficijenta uvećanog za minuli rad, obračunskom vrijednošću i predviđenim dodatkom, što je uticalo na značajno povećanje pozicije 411 - bruto zarade.

Shodno članu 15 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, dodaci na osnovnu zaradu su: dodatak za rad noću, rad u dane državnog ili vjerskog praznika i rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad); dodatak za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima; specijalni dodatak; dodatak po osnovu godina radnog staža (minuli rad) i dodatak za dežurstvo i pripravnost. Na osnovu navedenog, svi pomenuti dodaci obračunavaju se na osnovnu zaradu koju čine osnovni koeficijent i obračunska vrijednost koeficijenta, što znači da obračun dodataka nije trebalo vršiti na osnovnu zaradu uvećanu za minuli rad.

Sa pozicije bruto zarada tokom 2019. godine vršene su isplate za troškove poreza i prireza po osnovu ugovora o djelu i naknada odbornicima, a iste je trebalo plaćati sa pozicija sa kojih se isplaćivao neto iznos.

Opština u narednom periodu treba da izvrši promjene u programu za obračun zarada i obezbijedi punu primjenu Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, radi pravilnog obračuna i namjenske potrošnje budžetskih sredstava.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 11. nije realizovana.**

[10] "Službeni list Crne Gore", br. 016/16, 083/16, 021/17, 042/17, 012/18, 039/18, 042/18, 034/19

12. Preporuka 12

Nalaz DRI: Sa pozicije bruto zarada su svakog mjeseca evidentirana plaćanja poreza i prireza za naknade skupštinskim odbornicima, a vršene su i isplate po osnovu ugovora o djelu što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporuka: Opština treba da evidenciju izdataka vrši samo na računima i za namjene predviđene čl. 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Knjigovođe su upoznate sa ovom obavezom i obezbijeđen im je primjerak Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština. Takođe se vrše kontrole knjiženja.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Sa pozicije bruto zarada tokom 2019. godine vršene su isplate za troškove poreza i prireza po osnovu ugovora o djelu i naknada odbornicima, dok je u 2020. godini evidencija ovih izdataka usklađena sa Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 12. je realizovana.**

13. Preporuka 13

Nalaz DRI: Ugovor o izvršenju eksterne revizije Završnog računa Budžeta Opštine Kolašin za 2016. godine zaključen je 03.10.2017. godine.

Preporuka: Opština treba da Ugovore o izvršenju eksterne revizije završnog računa Budžeta zaključuje blagovremeno, kako bi izvještaj eksterne revizije kao sastavni dio Završnog računa budžeta mogao biti dostavljen Skupštini Opštine u roku predviđenim čl. 56. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, odnosno, do kraja maja tekuće godine.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Nakon usvajanja Budžeta za 2019. godinu, donošenja Plana javnih nabavki i sprovodenog postupka nabavke izvršen je izbor eksternog revizora sa kojim će biti potpisan ugovor. Budžet za 2019. godinu usvojen na sjednici Skupštine opštine 28. marta 2019. godine.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je Ugovor o izvršenju eksterne revizije Završnog računa Budžeta za 2018. godinu zaključila 17.05.2019. godine, sa revizorskom kućom DOO ,,Reviko". Izvjestaj o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Kolašin za 2018 godinu br. 04-2791 dostavljen je Opštini 24.05.2019. godine.
Opština je Ugovor o izvršenju eksterne revizije Završnog računa Budžeta za 2019. godinu zaključila 12.03.2020. godine, sa revizorskom kućom DOO ,,Reviko". Izvjestaj o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Kolašin za 2018 godinu br. 04-2791 dostavljen je Opštini 09.05.2020. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 13. realizovana.**

14. Preporuka 14

Nalaz DRI: Opština Kolašin nije izvršila usklađivanje Odluke o finansiranju političkih partija sa promjenama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U postupku revizije je utvrđeno da je iznos koji je opredijeljen budžetom ispravan ali nije dat na uvid dokument koji predstavlja obračun po kojem je Opština vršila isplate za finansiranje redovnog rada političkih subjekata.

Preporuka: Opština treba da izvrši usklađivanje Odluke o finansiranju političkih partija sa važećim Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i da obračun na osnovu kojeg se vrši isplata sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata sačinjava i čuva u Sekretarijatu za finansije i opštu upravu.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: U skladu sa rebalansom budžeta za 2018. godinu donešena je nova Odluka br. 04-5603 od 31.12.2018.godine. U skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju Opštine Kolašin za period januar - mart 2019. godine, donesena je Odluka o privremenom finansiranju političkih subjekata br.04-527 od 05.02.2019. Nakon donošenja Budžeta za 2019 godinu, donesena je nova Odluka o finansiranju političkih subjekata u opštini Kolašin, br. 04-2199,od 22.04.2019. godine. Sačinjen je obračun koji se čuva u Sekretarijatu za finansije imovinu i ekonomski razvoj.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je donijela Odluku o visini budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini Opštine Kolašin za period od 01.01.2019. do 31.03.2019. godine br. 04-527 od 05.02.2019. godine i Odluku o visini budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini Opštine Kolašin za 2019. godinu br. 04-2199 od 22.04.2019. godine. Na osnovu navedenih odluka u 2019. godini za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Opštini Kolašin, političkim subjektima su isplaćena sredstva u sljedećim iznosima:

R. br.	Politička partija	Iznos
1	Demokratska partija socijalista	12.131,71
2	Demokratska Crna Gora	6.005,08
3	Grupa birača "Šule i Mikan"	3.379,37
4	Socijaldemokrate	2.504,14
5	Socijaldemokratska partija	2.504,14
6	Demokratska narodna partija	2.504,14
7	Socijalistička narodna partija	1.628,91
8	Nova	1.628,91
9	Pokret za promjene	1.628,91
	Ukupno:	**33.915,31**

Opština je donijela Odluku o visini budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini opštine Kolašin za 2020. godinu br. 04-244 od 20.01.2020. godine i u skladu sa čl. 12 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja blagovremeno je objavila na svojoj internet stranici.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 14. realizovana**.

15. Preporuka 15

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđeno da prilikom izvođenja radova za investiciono održavanje, Opština ne određuje lice koje će da izvrši nadzor i prijem radova. Takođe, utvrđeno je da mjesne zajednice ne podnose izvještaje o upotrebi sredstava dodijeljenih za realizaciju projekata na ime učešća Opštine u sanaciji puteva kroz mjesne zajednice.

Preporuka: Opština treba da tokom izvođenja radova koji imaju prirodu investicionog održavanja odredi nadzorni organ koji će pratiti tok radova i izvršiti prijem izvršenih radova. Takođe, Opština treba da vrši kontrolu i upotrebe sredstava dodijeljenih mjesnim zajednicama na ime učešća opštine u realizaciji projekata održavanja infrastrukture.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština prihvata preporuku i ubuduće će tokom izvođenja radova koji imaju prirodu investicionog održavanja odrediti nadzorni organ koji će pratiti tok radova i izvršiti prijem izvršenih radova.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:
Pregledom budžetske pozicije 4416 - investiciono održavanje, utrdjeno je da je Opština najznačajnije isplate po osnovu izvođenja radova, vršila na osnovu zaključenih ugovora sa:

- DOO Komunalno radi obavljanja radova: na sanaciji puteva,izradi dijela atmosferske kanalizacije,sanaciji ulica i čišćenju putnih pravaca i to:

-Ugovor br.02-6210 od 11.11.2019.godine,koji je zaključen radi radova na sanaciji Opštinskih puteva na različitim lokacijama u iznosu od 43.985,19 sa uračunatim PDV.
Ugovor broj 02-4036 od 25.07.2019.godine za sanaciju ulica 13 Jul i Boška Rašovića u Kolašinu,koji je zaključen u iznosu od 7.011,42 € sa uračunatim PDV.
Uvidom u ispostavljene situacije utvrđeno je da su iste ovjerene od strane nadzornog organa, koji je imenovan Rješenjem broj 02-4036/2 od 25.07.2019. godine.

- Ugovora sa DOO „Putevi" – Opština je zaključila ugovor sa doo Putevi broj 02-6093/7 od 25.11.2019.godine, radi izvođenja radova na sanaciji puta Melještak-Vlahovići, čija je ukupna vrijednost 18.919,09 € sa uračunatim PDV. Okončana situacija ovjerena je od strane nadzornog organa.

- Ugovor sa DOO Alfa Project - radi izvođenje radova na horizontalnoj signalizaciji, izradi odbojnih greda,nabavci i postavljanju saobraćajnih ogledala i turističke signalizacije[11] čija je ukupna vrijednost 14.880,21 € sa PDV.

- Ugovor sa Jugopetrolom AD - broj 02-2213/14 od 24.06.2019.godine i Ministarstvom odbrane-broj 2634-3 od 30.05.2019.godine, Opština Kolašin i Ministarstvo odbrane potpisali su Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji radi razvoja unapređenja postojeće vodovodne i saobraćajne infrastrukture[12].Isplate su izvršene Jugopetrolu po osnovu goriva koje je koristila Vojska Crne Gore u cilju realizacije navedenog Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji.

- Ispostavljenih pojedinačnih faktura za saniranje puteva od strane Komunalno DOO (u iznosu od 15.860,15 €). Uz fakture priloženi su i radni nalozi koji su ovjereni od strane Komunalnog DOO.

Sve ispostavljene fakture po osnovu radova na održavanju i sanaciji puteva ovjerene su od strane nadzornog organa **.**

Isplate mjesnim zajednicama u ukupnom iznosu od 15.078,93€, Opština je Zaključkom odobravala zahtjeve mjesnih zajednica za sanaciju puteva, na ime učešća opštine Kolašin u finansiranju čišćenja i sanaciji puteva. Tri mjesne zajednice su dostavile informaciju o namjenskoj upotrebi sredstava ustupljenih iz Budžeta Opštine, koje su potpisane od strane predsjednika mjesne zajednice.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 15. realizovana**.

16. Preporuka 16

Nalaz DRI: Revizijom zaduženosti Opštine utvrđeno je da:

- Opština u stanje duga nije uključila pozajmice iz Egalizacionog fonda koje su na dan 31.12.2017. godine iznosile 253.608,08€.
- Obaveze za bruto zarade po reprogramu duga evidentirane su na računu 463 – otplata obaveza iz prethodnog perioda iako je Ugovorom o reprogramu poreskog duga određeno da opština isplaćuje obaveze po osnovu poreza i doprinosa u budućem periodu (20 godina) prema utvrđenoj dinamici plaćanja.

Preporuka: Opština treba da Izvještaj o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ sačini u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i iskaže sva zaduženja i otplate po kreditima koje se odnose na Opštinu.

[11] Ugovor za izvođenje radova na horizontalnoj signalizaciji,izradi odbojnih greda,nabavci i postavljanju saobraćajnih ogledala i turističke signalizacije broj 02-7096/3 od 12.12.2019.godine

[12] Izvođač radova kroz poslovno tehničku- saradnju i sprovedene radove vrši praktičnu obuku pripadnika inžinjerijske jedinice Vojske Crne Gore i njihovo osposobljavanje za buduće zadatke,pruža pomoć i podršku civilnim strukturama i stanovništvu Crne Gore,a sve u skladu sa Zakonom o Vojsci Crne Gore.Investitor kroz poslovno- tehničku saradnju i realizaciju građevinskih poslova sa izvođačem radova unapređuje postojeću lokalnu vodovodnu infrastrukturu i saobraćajnu infrastrukturu (renoviranjem postojećih i izgradnjom novih puteva).

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Izvještaj o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ za III i IV kvartal 2018. kao i za I kvartal 2019. sačinjeni su u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i bužetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave u njemu su iskazana sva zaduženja i otplate po kreditima koje se odnose na Opštinu.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Nakon završetka revizije Završnog računa budžeta Opštine Kolašin za 2017. godinu, donesen je novi Zakon o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list CG“ br. 3/19 od 15.01.2019. godine). Članom 68 Zakona, između ostalog, propisano je da danom stupanja na snagu (15.01.2019. godine) prestaje da važi Pravilnik o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i bužetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave. Na osnovu čl 55 Zakona, donešen je **novi Pravilnik** o sadržaju izvještaja o ukupno ostvarenim primicima i izdacima po potrošačkim jedinicama i izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština („Sl. list Crne Gore“ br. 10/19 od 13.02.2019. godine), koji je stupio na snagu 21.02.2019. godine i kojim je propisan sadržaj izvještaja o ostvarenim primicima i izdacima, neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština.

Opština je shodno članu 55 Zakona o finansiranju lokalne samouprave izvještavala Ministarstvo o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama mjesečno u roku od 15 dana od dana isteka mjeseca za koji se dostavlja izvještaj, dostavljala je izvještaj o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju kvartalno, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka kvartala za koji se dostavlja izvještaj i kvartalne izvještaje o ukupno ostvarenim primicima, izvršenim izdacima, neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju objavljuje na internet stranici Opštine u roku od 15 dana, od dana isteka kvartala.

Uvidom u finansijske izvještaje koje je Opština dostavila Ministarstvu finansija za prvi kvartal 2020. godine, konstatovano je da Opština postupa ispravno prilikom sastavljanjanja izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju, odnosno da poštuje Pravilnik o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i bužetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave.

Izvještaj o budžetskom zaduženju na dan 31.12.2019. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na kraju IV kvartala 2019. godine				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju IV kvartala 2019. godine			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	Domaći dug	6.520.000,00	6.520.000,00	1.638.408,00	4.881.592,00	171.946,72	171.946,72	96.216,33	75.730,39
1	Krediti	6.520.000,00	6.520.000,00	1.638.408,00	4.881.592,00	171.946,72	171.946,72	96.216,33	75.730,39
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)	6.520.000,00	6.520.000,00	1.638.408,00	4.881.592,00	171.946,72	171.946,72	96.216,33	75.730,39
2	Obveznice								
II	Inostrani dug								
1	Krediti								
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)				0,00				
2	Obveznice								
UKUPNO (I+II)		6.520.000,00	6.520.000,00	1.638.408,00	4.881.592,00	171.946,72	171.946,72	96.216,33	75.730,39
III	Domaće garancije								
IV	Inostrane garancije								
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju Opština je sva svoja kreditna zaduženja (kredit Erste banke ad Podgorica u iznosu 5.700.000,00€ i Kredit Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore u iznosu od 820.000,00€ - 5.700.000,00€ + 820.000,00€ = 6.520.000,00€), kao i zaduženja javnih preduzeća čiji je osnivač (171.946,72€), pravilno prikazala u Izvještaju. Kredit Erste banke odobren je u novembru 2015. godine uz promjenljivu kamatnu stopu od 4,50% i vraća se u 180 jednakih mjesečnih rata od kojih poslednja rata dospijeva 13.11.2030. godine.

Kredit IRF - a odobren je 20.01.2012. godine uz kamatnu stopu od 4%. se vraća u 138 mjesečnih rata od kojih poslednja dospijeva 30.09.2025. godine. Instrumenti obezbjeđenja kredita su sredstva Egalizacionog fonda shodno Ugovorima o cesiji zaključenim sa Ministarstvom finansija Crne Gore i Investiciono razvojnim fondom Crne Gore.

Kvartalni izvještaj budžetskog zaduženja Opštine na dan 31.03.2020. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na kraju I kvartala 2020.god.				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju I kvartala 2020.god.			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	Domaći dug	6.520.000,00	6.520.000,00	1.733.443,15	4.786.556,85				
1	Krediti	6.520.000,00	6.520.000,00	1.733.443,15	4.786.556,85				
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)	6.520.000,00	6.520.000,00	1.733.443,15	4.786.556,85				
2	Obveznice								
II	Inostrani dug								
1	Krediti								
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)								
2	Obveznice								
UKUPNO (I+II)		6.520.000,00	6.520.000,00	1.733.443,15	4.786.556,85				
III	Domaće garancije								
IV	Inostrane garancije								
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)									

U toku 2018. i 2019. godine Opština nije izdavala garancije.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 16. realizovana.**

17. Preporuka 17

Nalaz DRI: Evidentiranje obaveza ne vrši se prilikom dostavljanja faktura (nastanka obaveze) već prilikom plaćanja istih. Na taj način nijesu evidentirane sve obaveze koje Opština ima po raznim osnovama, što nije u skladu sa članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je određeno da su neizmirene obaveze iz prethodnog perioda, budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća plaćanja i čija je obaveza nastala na osnovu zakona, u skladu sa zakonom i ugovorom. Takođe, evidencija obaveza nije usklađena sa čl. 7. Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, kojim su određeni računi za evidenciju stanja obaveza po klasi, kategoriji, grupi i sintetici.

Preporuka 17: Opština treba da vodi evidenciju obaveza u skladu sa čl. 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 7 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština na klasi 2, kako bi obezbijedila tačnost iskazanih podataka o neizmirenim obavezama.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština prihvata preporuku i ubuduće će voditi evidenciju obaveza u skladu sa čl. 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 7 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžeta opština na klasi 2. Evidentiranje obaveza se vrši prilikom dostavljanaja propisanih faktura – nastanka obaveze.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Shodno članu 7 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština ("Službeni list Crne Gore", br. 072/16 od 18.11.2016), Opština treba da na računima klase 2 - Obaveze evidentira zahtjeve za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na tekuće izdatke, transfere za socijalnu zaštitu, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kapitalne izdatke, kredite i hartije od vrijednosti, otplate kredita, izdate garancije i obaveze iz rezervi, tako da pokazuju stanje neizmirenih obaveza.

Pregled neizmirenih obaveza Opštine za 2018, 2019. i I kvartal 2020. godine godinu prikazan je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza Opštine na dan 31.12.2018. godine	Stanje obaveza Opštine na dan 31.12.2019. godine	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju I kvartala 2020. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**96.101,19**	**105.448,70**	**105.469,50**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	0,00	0,00	0,00
	Obaveze za ostala lična primanja	1.386,00	0,00	
	Obaveze za ostale tekuće rashode	94.715,19	105.448,70	105.469,50
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**	**0,00**	**0,00**	
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**	**450,00**	**0,00**	
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**			
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**			
a)	**glavnica**			
b)	**kamata**			
VI	**Obaveze po osnovu otplate dugova**	**2.631.373,66**	**2.533.915,39**	**2.506.070,17**
VII	**Obaveze iz rezervi**			
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI+VII)		**2.727.924,85**	**2.639.364,09**	**2.611.539,67**

Opština je sa Ministarstvom finansija zaključila Ugovor o reprogramu poreskog duga br. 02-1250 od 23.04.2015. godine. Ukupan dug Opštine uključujući javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Opština, iznosi 2.784.522,41€ i isti je reprogramiran na period od 20 godina (240 mjesečnih anuiteta) počev od 1. jula 2015. godine. Od ukupnog reprogramiranog iznosa, poreski dug koji se odnosi na Opštinu Kolašin iznosi 913.617,00€ dok se preostali iznos od 1.870.905€ odnosi na dug javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština. Na 31.03.2020. godine Opština je od ukupnog duga isplatila iznos od 278.452,22€ za reprogramirane poreske obaveze, poštujući odredbe Ugovora, a preostali dug će se otplaćivati do kraja roka predviđenog Ugovorom.

Međutim, shodno tački 97. Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave ("Službeni list CG", br. 015/19) pregled neizvršenih zahtjeva za plaćanje tekuće godine (dospjele a neizmirene obaveze) uvećan za neizmirene obaveze ranijih godina predstavljaju ukupne neizmirene obaveze opštine na kraju tekuće godine. U 2019. godini na poziciji 4630 evidentiran je iznos od 224.730,11€ za otplatu obaveza iz prethodnog perioda, a u Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2018. godinu prikazan je iznos od svega 96,551.19€, što ukazuje da razlika od 128,178.92€ nije prikazana u Završnom računu Opštine za 2018. godinu.
U skladu sa važećim propisima u Crnoj Gori računovodstvo javnog sektora zasnovano je na modifikovanoj gotovinskoj osnovi, koja podrazumijeva da se primici i izdaci evidentiraju na gotovinskoj osnovi tj. u momentu isplate ili naplate gotovine, a obaveze i imovina se evidentiraju na obračunskoj osnovi, odnosno za period na koji se odnose (načelo nastanka poslovnog događaja prema kojoj se transakcije i druga događaji evidentiraju u trenutku njihovog nastanka, a ne samo kada se primi ili izda gotovina ili ekvivalent gotovine). Opština je u 2019. godini iskazala na klasi 2 ukupan promet od 644.941,06€ na dugovnoj i 750.389,76€ na potražnoj strani, čija razlika pokazuje iznos neizmirenih obaveza od 105.448,70€ koji je prikazan u NEO obrascu za 2019. godinu. Međutim, ukupan promet prikazan na klasi 2 se ne poklapa sa prometom u glavnoj knjizi klase 4 što ukazuje na nepotpuno evidentiranje svih obaveza tokom godine. U 2019. godini na klasi 2 evidentirane su samo obaveze koje se odnose na dobavljače (obaveze na osnovu prispjelih faktura i računa) i iznos od 105,448.70€ predstavlja neizmirene obaveze prema dobavljačima, dok obaveze koje se odnose na bruto zarade, ostala lična primanja, kamate, rentu, transfere i ostale obaveze **nisu unijete na klasi 2**.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 17. nije realizovana.**

18. Preporuka 18

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđeno da naloge za podizanje gotovine potpisuje, gotovinu podiže i istu isplaćuje Sekretar za finanasije i opštu upravu što nije u skladu sa članom 4 i članom 73 Uputstva o radu trezora i sa čl. 8 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za finansije i opštu upravu.

Preporuka 18: Opština treba da u skladu sa članom 4 i 73 Uputstva o radu trezora, i čl. 8 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za finansije i opštu upravu utvrdi interne procedure kojima se reguliše blagajničko poslovanje i omogući da sve poslove vezane za blagajničko poslovanje (podizanje i isplatu gotovine, evidentiranje i čuvanje blagajničke dokumentacije) obavlja blagajnik.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština će u skladu sa novim Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave, koji je propisalo Ministarstvo finansija, i novim Pravilnikom o unutršnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za finansije i imovinu i ekonomski razvoj utvrditi interne procedure tj. donijeti interno uputstvo kojim se reguliše blagajničko poslovanje.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Opština je donijela Interno uputstvo o blagajničkom poslovanju (br: 02-971 od 18.02.2020. godine), stoga se promjene u realizaciji preporuke tek očekuju u narednom periodu. U toku 2018. i 2019. godine nije izvršeno razdvajanje dužnosti kojim se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu. Naime, u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Sekretarijatu za finansije, imovinu i ekonomski razvoj po rednim brojem 2 sistematizovano radno mjesto se odnosi na Samostalnog referenta za finansije u čijem opisu poslova je naznačen obračun i evidencija zarada i ostalih naknada, vođenje analitičke i sintetičke računovodstvene evidencije, elektronsko plaćanje, obavljanje poslova blagajne, kontrola, obračun i isplata dnevnica za službena putovanja, vođenje glavne knjige Trezora i drugi poslovi po nalogu Sekretara. Pomenuti poslovi jasno ukazuju i dalje na neusklađenost sa odredbama člana 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, koji podrazumijeva razdvajanje odgovornosti kojom se spriječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu, kao i neusaglašenost Pravilnika o sisitematizaciji sa tačkom 107 Uputstva o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave gdje se navodi da službenik za finansije-blagajnik vrši isplatu novca iz blagajne trezora na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije (putni nalog, račun ili drugi dokument) ovjerene od strane starješine organa.

U 2020. godini za obavljanje poslova blagajne izdato je ovlašćenje za obavljanje poslova blagajnika u Opštini i potpisan je ugovor o dopunskom radu br: 04-1139 od 25.02.2020. godine sa licem koje je zaposleno na mjestu Samostalnog referenta za finansije, dok se za obavljanje ovih poslova ne zaposli lice koje po zakonu treba da obavlja pomenute poslove. Promjenama u aktu o sistematizaciji i zapošljavanjem lica koja trebaju da obavljaju poslove blagajnika i savjetnika za finansije, u Sekretarijatu za finansije, imovinu i ekonomski razvoj otkloniće se navedene neusaglašenosti sa Zakonom.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 18. djelimično realizovana.**

19. Preporuka 19

Nalaz DRI: Sekretarijat za finansije i opštu upravu ne vodi evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG“ br. 72/16) pa se revizijom nije moglo izvršiti vrijednosno upoređenje popisane imovine sa knjigovodstvenim stanjem. Opština nije uspostavila elektronsku evidenciju osnovnih sredstava.
Popis je izvršen na Obrascu PL, a sva popisana imovina iskazana je samo u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti).
Obračun amortizacije i revalorizacija nijesu vršeni, dok elektronska evidencija pokretne i nepokretne imovine ne postoji u računovodstvu opštine Kolašin.

Preporuka: Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine koju koristi, da za svu imovinu unese procijenjenu vrijednost imovine, da evidentira svaku novu nabavku i za svaku novu nabavku evidentira i vrši obračun amortizacije po stopama za obračun propisanim

Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, kao i da godišnji obračun amortizacije imovine vrši na propisanom obrascu (obrazac OA) elektronskim putem.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Opština prihvata preporuku i u narednom izvršiće nabavku softvera za elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine, kao i jačanje kadrovskih kapaciteta u ovom dijelu. Smatramo da bi trebalo razmotriti inicijativu da se na nivou Zajednice opština nabavi jedinstveni softver za sve opštine, što bi bio jeftiniji i racionalniji način za rješavanje ovog kompleksnog pitanja, koje predstavlja problem većine opština u Crnoj Gori.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Sekretarijat za finansije imovinu i ekonomski razvoj Opštine Kolašin **nije uspostavio** elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete Opština (" Sl.list CG", br. 072/16) . Opšina Kolašin nije uspostavila elektronsku evidenciju osnovnih sredstava, pa se revizijom nije moglo izvršiti vrijednosno upoređivanje popisane imovine sa knjigovodstvenim stanjem.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 19. nije realizovana.**

20. Preporuka 20

Nalaz DRI: Izvještaj o popisu ne sadrži stanje potraživanja i obaveza, stanje blagajne kao ni popis stanja sredstava na žiro računima kao sastavnog dijela konsolidovanog računa trezora.

Preporuka 20: Opština treba da prilikom donošenja rješenja o formiranju Komisije za vršenje popisa, definiše obaveze Komisije, način i rokove vršenja popisa, i da osim popisa pokretne i nepokretne imovine, vrši i popis novčanih sredstava, hartija od vrijednosti, potraživanja i obaveza na dan 31.12. fiskalne godine.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Rješenjem o formiranju Komisije br. 02-5606 od 31.12.2018. definisane su obaveze, način i rokovi vršenja popisa, te da se pored popisa i nepokretne imovine, vrši i popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2018. godine.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Predsjednik Opštine je donio Rješenje br. 02-7422 od 24.12.2019. godine za 2019. godinu o imenovanju Komisije za redovni godišnji popis pokretne i nepokretne imovine sa stanjem na dan 31.12.2019. godine. Zadatak komisije je bio da izvrši popis pokretne i nepokretne imovine, popis stanja obaveza i potraživanja, novčanih sredstava i blagajne, u svojini Opštine Kolašin za 2019. godinu. Komisija je bila dužna da izvrši popis u roku od 30 dana, i da izvještaj o izvršenom popisu sa popisnim listama(PL) dostavi Predsjedniku Opštine najkasnije do 10.02.2020. godine. Obaveza komisije je bila da podatke o popisu pokretnih i nepokretnih stvari unese u popisne liste: pojedinačno u naturalnim iskazima, na osnovu utvrđenog stanja i u novčanim iskazima na osnovu knjigovodstvenog stanja.
Komisija je dostavila izvještaj o izvršenom popisu pokretne i nepokretne imovine na dan 31.12.2019. godine br: 02-7422/3 od 14.02.2020. godine. Izvještaj o izvršenom popisu za 2019. godinu sadrži : popis osnovnih sredstva, marterijala i sitnog inventara koje koriste organi za ostvarivanje funkcija (organi lokalne uprave, Komunalna Policija, Vodovod doo, Služba zaštite – Vatrogasna jedinica), popis stanja blagajne, popis obaveza prema dobavljačima, popis dugoročnih kredita i reprograma poreskog duga, popis stanja Glavnog računa trezora, namjenskih računa i deviznog računa na dan 31.12.2019. godine. Popisna komisija je prilikom popisa imovine konstatovala određenu imovinu koja je dotrajala i nije za upotrebu, i dala prijedlog Komisiji za rashod prevoznih sredstava, opreme, kancelarijskog namještaja i sitnog inventara da se ista rashoduje.

Popis za 2019. godinu je izvršen na Obrascu PL i sva popisana imovina je iskazana u naturalnom obliku na (13 popisnih lista) bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti, dok je u napomeni popisnih lista (PL) evidentirana imovina koja je dotrajala ili ne radi, i dat je prijedlog za otpis iste.
Popisna komisija je izvršila popis **stanja blagajne na dan 31.12.2019. godine:**

- Promet **blagajne** na dan 31.12.2019. godine: 10.154,90€ (ulaz novčanih sredstva) – 10.147,70€ utrošeno novčanih sredstva) dok je 7,20€ novčanih sredstava ostalo u blagajni.
- Stanje prometa na kartici **obaveza prema dobavljačima** na dan 31.12.2019. godine iznosilo je 644.941,06€ (obaveza prema računima) – 750.389,76€ (plaćeni računi) = 105.448,70€ (neplaćeni računi).
- Stanje **dugoročnih kredita i reprograma poreskog duga** na dan 31.12.2019. godine iznosilo je:

Red. Br.	Banka	Datum odobrenja kredita	Glavnica	Plaćeno	Ostalo kredita	Datum otplate kredita
1	Erste banka	13.11.2015	5.700.000,00	1.193.300,38	4.506.699,62	13.11.2030
2	Investicioni - razvojni fond CG AD (IRFCG)	20.01.2012	820.000,00	445.107,73	374.892,27	30.09.2025
3	Reprogram poreskog duga Opštine Kolašin, javna preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština Kolašin	17.04.2015	2.784.522,41	250.607,02	2.533.915,39	01.07.2035

- **Stanje Glavnog računa trezora, namjenskih računa i deviznog računa** na dan 31.12.2019. godine prikazano je u sljedećoj tabeli:

Red. Br.	Naziv	Duguje	Potražuje	Stanje na računu
1	Glavni račun trezora Crnogorska Komercijalna banka	1.545.841,11	821.903,43	723.937,69
2	Glavni račun trezora Prva banka	599,15	0,00	599,15
3	Glavni račun trezora Atlas banka	14.667,35	0.00	14.667,23
4	Glavni račun trezora -Komercijalna banka - Budva	14,15	0,00	14,15
5	Sportske manifestacije	8.955,00	8.471,22	483,78
6	Glavni račun trezora Erste banka	2.452.297,19	2.424.212,67	28.084,52
7	Namjenski račun za realizaciju kredita Erste banka	62,48	24,00	38,48
8	Devizni račun Erste banke	22.059,69	2.433,12	19.626,57
9	Namjenski račun: Rekonstrukcija putnog pravca Cerovica - Velje Duboko CKB banka	152.500,00	6,00	152.494,00
10	Podračun lokalni radio	5.000,00	4.905,16	94,84

Stanje sredstava na računima Opštine na dan 31.12.2019. godine iznosilo je 940.040,41€.

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je popis izvršen na Obrascu PL i da je popisana imovina iskazana u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti). Međutim, Opština nije vršila obračun amortizacije, kao ni procjenu procjenu vrijednosti nepokretnih stvari u svojini Opštine, što nije u skladu sa članom 43 Zakona o državnoj imovini.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 20. djelimično realizovana.**

21. Preporuka 21

Nalaz DRI: Sekretarijat za finansije i opštu upravu nije, shodno Zakonu o državnoj imovini uspostavio evidenciju državne imovine i nije shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini, podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini, dostavio Upravi za imovinu do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Preporuka 21: Opština treba da u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini dostavlja podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini organu uprave nadležnom za poslove imovine, na obrascima: PS-1, PS-2, NS-1 i NS-2 propisanim članom 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, javne službe i preduzeća čiji je osnivač opština pismeno su obaviješteni 21.02.2019. godine, da su dužni da dostave podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima Sekretarijatu za finansije imovinu i ekonomski razvoj.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj Opštine Kolašin se obratio dopisom br. 04-888 od 21.02.2019. godine organizacionim jedinicama Opštine i javnim ustanovama čiji je osnivač Opština Kolašin (Komunalno doo, Lokalna turistička organizacija Kolašin, Vodovod i kanalizacija doo, JU Centar za kulturu), da su obavezni da do kraja februara tekuće za prethodnu godinu dostave u (elektronskoj i štampanoj formi), na propisanim obrascima podatke o pokretnim i nepokretnim stavarima (PS-1,PS-2, NS-1 i NS-2), shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini i članu 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini za 2018. godinu.
Turistička organizacija Kolašin je dostavila dopis[13] Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj sa tabelarnim prikazom osnovnih sredstava za 2018. godinu sa evidentiranom nabavnom, otpisanom i sadašnjom vrijednošću, kao i obrazac PS-1, u kome su evidentirane vrste pokretnih stvari, vijek trajanja, nabavna, otpisana i knjigovodstvena vrijednost, odobrena od strane starješine organa.
Komunalno doo Kolašin je dostavilo dopis[14]sa obrascima PS-1 u kome su evidentirane vrsta pokretnih stvari, vijek trajanja, nabavna vrijednost, otpisana i knjigovodstvena vrijednost, odobrena od strane starješine organa.
Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj Opštine Kolašin se obratio dopisom br. 04-912 od 14.02.2020. godine organizacionim jedinicama Opštine i javnim ustanovama čiji je osnivač Opština Kolašin (Komunalno doo, Lokalna turistička organizacija Kolašin, Vodovod i kanalizacija doo, JU Centar za kulturu) da do kraja februara tekuće za prethodnu godinu (2019) dostave u (elektronskoj i štampanoj formi), na propisanim obrascima podatke o pokretnim i nepokretnim stavarima (PS-1, PS-2, NS-1 i NS-2), shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini i članu 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.
Lokalna turistička organizacija je 18.02.2020. godine dostavila je Opštini podatke sa tabelarnim prikazom osnovnih sredstava za 2019. godinu sa evidentiranom nabavnom, otpisanom i sadašnjom vrijednošću, kao i obrazac PS-1 za 2019. godinu.
Komunalno doo je 06.03.2020. godine dostavilo Opštini podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima za 2019. godinu koje koriste na obrascima PS- 1 i NS-2.
Vodovod i kanalizacija doo i JU Centar za kulturu nijesu dostavili podatke na propisanim obrascima o pokretnim i nepokretnim stvarima (PS-1, PS-2, NS-1, NS-2) Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj Opštine Kolašin za 2019. godinu.
JU Centar za kulturu je obavijestio Opštinu da u Centru ne postoji vođenje popisa po naturalnoj i finansijskoj evidenciji i da će preduzeti neophodne mjere da se izvrši procjena i evidencija imovine u skladu sa propisima.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 21. djelimično realizovana.**

22. Preporuka 22

Nalaz 22: Za Opštinu je karakteristična pojava strančarenje zaposlenih, kao posledica neblagovremenog donošenja akata o pravima i obavezama zaposlenih, kao i neblagovremenih isplata, što izaziva značajne izdatke po osnovu troškova sudskih postupka.

Preporuka 22: Opština treba da obezbijedi zaštitu prava zaposlenih u skladu sa čl. 134 – 137 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ili putem arbitraže preko Agencije za mirno rješavanje sporova u skladu sa Zakonom o arbitraži, kako bi se izbjegli značajniji odlivi sredstava po osnovu troškova sudskih sporova. Takođe, Opština treba da postupa po pravosnažnim odlukama nadležnih sudova radi izbjegavanja neekonomičnog trošenje budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja.

[13] Br. 98 od 26.02.2019. godine
[14] Br.04/1018 od od 01.03.2019. godine

Izvještaj Opštine o realizaciji preporuke: Kod agencije za mirno rješavanje sporova trenutno se vode dva spora u skladu sa zakonom o arbitraži (brojevi predmeta kod agencije 1-512/19 i 1-513/19 od 05.04.2019), kako bi se izbjegli značajniji troškovi po osnovu troškova sudskih sporova. Opština nastoji da pravovremeno postupa po pravosnažnim odlukama nadležnih sudova radi izbjegavanja neekonomičnog trošenja budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

U toku 2018. godine u Opštini Kolašin je zaprimljeno 39 tužbi, dok je u 2019. godini zaprimljeno 20 tužbi. U svim predmetima Opština Kolašin je bila tužena. Predmet sporova su u najvećoj mjeri bili radni sporovi.
U toku 2019. godine okončano je 55 parničnih predmeta, od kojih je 44 iz ranijih godina i 11 iz 2019. godine.
Na osnovi Izvještaja Službe glavnog administratora o stanju parničnih predmeta br: 07-347 od 23.01.2020. godine, i izvršene revizije utvrđeno je da je 14 parničnih predmeta u toku, od kojih je većina iz ranijih godina.
Opština je **u 2018**. godini sa pozicije **46301- Obaveze za plaćanje obaveza iz prethodnih godina** isplatila iznos od 23.137,20€, i sa **46303- Otplata neizmirenih obaveza iz prethodnih godina** iznos od 26.232,77€. Takođe i sa pozicije **4199- Ostale obaveze** iznos isplata po osnovu predmeta radnih sporova iznosio je 43.620,29€.

Opština je **u 2019**. godini po osnovu Sudskih sporova isplatila 90.744,91€ i to sa pozicije **463 - Otplata obaveza iz prethodnih godina** iznos od 69.553,27€, i sa pozicije **4192 - Troškovi sudskih sporova 21.191,64€.** Troškovi sudskih postupaka odnosili su se na plaćanja na osnovu izvršnih isprava (presuda i rješenja osnovnog i privrednog suda), sudskih presuda (Višeg, Osnovnog i Upravnog suda) i 1 okončani postupak po osnovu Rješenja preko Agencije za mirno rješavanje sporova.

Sa pozicije **463 – Otplata obaveza iz prethodnih godina**, po rješenju Agencije za mirno rješavanje sporova br. 02-1027/11 od 17.04.2019. godine, isplaćen je iznos od 19.322,16 eura koji se odnosi na obaveze iz prethodnog perioda po osnovu bruto zarada i doprinosa za jednog zaposlenog. Postupku pred Agencijom prethodio je postupak pred Ustavnim Sudom u trajanju od 4 godine.

U cilju ekonomičnosti i efikasnosti smanjenja troškova koji se iz Budžeta Opštine Kolašin isplaćuju na ime sudskih troškova, troškova advokata i izvršitelja, Opština Kolašin je u toku 2019. godine upućivala stranke, da prije podnošenja tužbi nadležnom sudu, svoja prava ostvare pred Agencijom za mirno rješavanje sporova.
Shodno izvještaju o realizaciji preporuka kod Agencije za mirno rješavanje sporova dva predmeta navedena u izvještaju br. 1-512/19[15] i 1-513/19[16], okonačana su u toku 2019. godine, sa djelimičnom uplatom novčanih potraživanja po osnovu rada i bez troškova postupka.
U toku 2019. godine, pred Agencijom za rješavanje radnih sporova okončana su četiri predmeta i to:
br. 1-1088/19[17]; 1-1306/19[18]; 1-1385/19[19], 1-2095/19[20], koja su se odnosila na uplatu novčanih potraživanja po osnovu rada, a ukupni troškovi postupka iznosili su 700,00 eura.
Pred Agencijom za mirno rješavanje sporova o radu su dva predmeta iz 2020. godine.

Rješavanje radnih sporova pred Agencijom za mirno rješavanje sporova predstavlja dobar pristup za smanjivanje iznosa sudskih troškova i Opština je ostvarila određene uštede novčanih sredstava po tom osnovu. Međutim, troškovi sudskih postupaka u odnosu na budžet Opštine su i dalje značajni.
Opština treba da nastavi sa praksom jačanja zaštite prava zaposlenih, upućivanjem stranaka da, u slučaju spora, svoja prava ostvare pred Agencijom za mirno rješavanje sporova i izbjegavanjem neekonomičnog trošenje budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 22. djelimično realizovana.**

[15] Individualni radni spor po prijedlogu M. V
[16] Individualni radni spor po prijedlogu P. V
[17] Individualni radni spor po prijedlogu B. B
[18] Individualni radni spor po prijedlogu A. D
[19] Individualni radni spor po prijedlogu D. B
[20] Individualni radni spor po prijedlogu V.V

Preporuka drugom državnom organu:

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđeno da finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave nijesu blagovremeno dostavljani Ministarstvu finansija, u papirnoj i elektronskoj formi. Na osnovu podataka dostavljenih od Ministarstva finansija utvrđeno je da je Opština Kolašin dostavila navedene izvještaje Ministarstvu elektronskim putem 27.06.2018. godine.

Preporuka 1: Ministarstvo finansija treba da u skladu čl. 64 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i čl. 6 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave obezbijedi da sve opštine na propisan način sačinjavaju i podnose finansijske izvještaje Ministarstvu na propisanim obrascima (1, 2, 5 i 7), do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Kontrolnom revizijom utvrđene su sljedeće činjenice:

Ministarstvo finansija dostavilo je Državnoj revizorskoj instituciji u prilogu dopisa broj: 13-01-585/1 od 22.01.2020. godine, mjesečne i kvartalne izvještaje za 2019. godinu urađene u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave ("Sl.list CG" br.26/11 i 15/13).
Opština je u 2020. godini dostavila Ministarstvu finansija:

- Finansijske izvještaje za I kvartal 2020. godine na obrascima 1, 2, 5 i 7 (Dopis br: 04-2078 od 14.04.2020. godine),
- Finansijske izvještaje za II kvartal 2020. godine na propisanim obrascima 1, 2, 5 i 7 (Dopis br: 04-3830 od 06.07.2020. godine).

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka drugom državnom organu realizovana.**

DIO III - OCJENA UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA

Na bazi sprovedene Kontrolne revizije i Izjašnjenja Opštine Kolašin br. 04-3830 od 06.07.2020. godine sačinjen je Konačni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Kolašin. U skladu sa članom 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI), člana 42 Poslovnika Državne revizorske institucije i Smjernice za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI br: 4015/20-06-1017/2 od 12.06.2020. godine, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Zoran Jelić (Senator-rukovodilac Kolegijuma) i Radule Žurić (Senator-član Kolegijuma), na sjednici održanoj 28.07.2020. godine usvojio je:

Konačni izvještaj
Kontrolne revizije Opštine Kolašin

Državna revizorska institucija je prilikom revizije Završnog računa budžeta Opštine Kolašin za 2017. godinu, izradila ukupno **23 preporuke, od kojih se:**

- **22 preporuke odnose na Opštinu,**
- **1 preporuka odnosi se na drugi državni organ**.

Stepen realizacije preporuka koje su date Opštini utvrđen Kontrolnom revizijom prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preporuke koje se odnose na Opštinu	Status Preporuke	Brojevi preporuka u Izvještaju	Ukupno po stepenu realizacije (R, NR, DR, UFR i NP)
1.	Realizovana (R)	2, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14 ,15, 16	11
2.	Nije realizovana (NR)	1, 11, 17, 19	4
3.	Djelimično realizovana (DR)	3, 8, 9, 18, 20, 21, 22	7
4.	U fazi realizacije (UFR)	-	
5.	Nije primjenjivo (N)	-	
Ukupno:			**22**

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je **od 22 preporuke[21] koje su date Opštini:**

- **11 preporuka realizovano** (preporuke: 2, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15 i 16);
- **4 preporuka nijesu realizovane** (preporuke: 1, 11, 17 i 19);
- **7 preporuka su djelimično realizovane** (preporuke: 3, 8, 9, 18, 20, 21 i 22).

Stepen realizacije preporuka koje su date drugom organu utvrđen Kontrolnom revizijom prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preporuka koja se odnosi na drugi organ	Status Preporuke	Broj preporuke u Izvještaju	Ukupno po stepenu realizacije (R, NR, DR, UFR i NP)
1.	Realizovana (R)	1	1
2.	Nije realizovana (NR)		
3.	Djelimično realizovana (DR)		
4.	U fazi realizacije (UFR)		
5.	Nije primjenjivo (N)		
Ukupno:			**1**

[21] 1. Realizovana (R) – Preporuka je realizovana kada je subjekat revizije u cjelosti postupio prema datoj preporuci.
2.Nije realizovana (NR) – Preporuka nije realizovana kada subjekat revizije nije u cjelosti postupio prema datoj preporuci, preporuka dobija status nije realizovana i dalje se prati njena realizacija.
3.Djelimično realizovana (DR) - Preporuka je djelimično realizovana kada je subjekat revizije sproveo neku od aktivnosti, ali nije u cjelosti postupio po datoj preporuci, preporuka dobija status djelimično realizovane i dalje se prati njena realizacija.
4.U fazi realizacije (UFR) – Preporuka je u fazi realizacije kada je subjekat preduzeo određene aktivnosti koje su u toku, preporuka dobija status u fazi realizacije i dalje se prati njena realizacija.
5. Nije primjenjivo (NP) – predstavlja slučajeve kada je došlo do promjene propisa ili promjena u poslovnom okruženju i više nije opravdano postupiti po preporuci. Preporuka dobija status nije primjenjivo i dalje se ne prati njena realizacija.

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je **preporuka koja je data drugom državnom organu:**

- **realizovana** (preporuka 1**: Ministarstvo finansija**).

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je kod realizacije ranije izrađenih preporuka Opština realizovala 11 preporuka, 4 preporuke nije realizovala, dok je 7 preporuka djelimično realizovala. Kontrolnom revizijom je utvrđeno da i dalje postoje **značajni nedostatci u evidenciji**: obaveza i imovine Opštine, naplati prihoda Opštine i nedosljedne primjene zakonskih propisa kod obračuna dodataka na zarade. Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upoznaju Ministarstvo finansija i Ministarstvo javne uprave kao organi koji vrše nadzor nad radom Opštine.

- Da se Konačni izvještaja DRI dostavi Odboru za ekonomiju, budžet i finansije i Zajednici Opština Crne Gore.

- Da Opština i drugi državni organi obuhvaćeni revizijom u roku od **(šest) mjeseci** izvrše realizaciju djelimično realizovanih i preporuka koje nijesu realizovane i da u zadatom roku izvijeste Državnu revizorsku instituciju o stepenu realizacije istih.

SENATOR DRI
Zoran Jelić
rukovodilac Kolegijuma